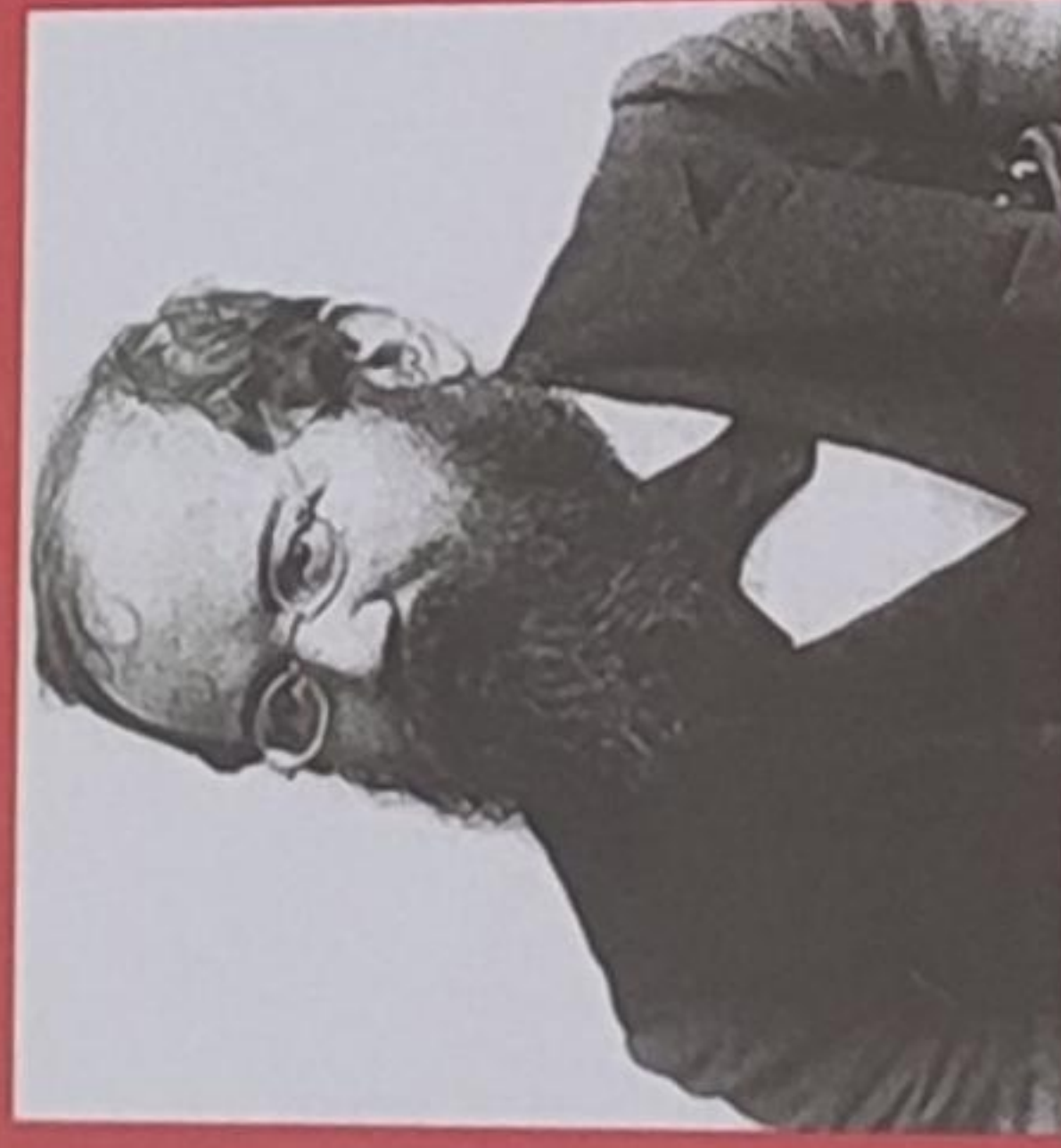

تاریخ معاصر مشطرنج جهان

گری کا سپاروف پیشینیان بزرگ من

جلد I

اشتاینیتز
لاسلر
کایابلانکا
آلخین

ترجمه: احسان محمد اسماعیل

گری کاسپاروف
پیشینیان بزرگ من

www.achmazstore.ir

www.achmazstore.ir

- سرشناسه: کاسپاروف، گری کیموویچ، ۱۹۶۳ - م. K asparov, G any K im ovich
- عنوان و نام پدیدآور: پیشینیان بزرگ من : تاریخ معاصر شطرنج جهان / گری کاسپاروف ؛ ترجمه احسان محمداسماعیل ■ مشخصات نشر: تهران، شباهنگ، ۱۴۰۰.
- مشخصات ظاهری : ۵۴۴ ص. : مصور. ■ شابک: ۰ - ۲۶۴ - ۱۳۰ - ۶۰۰ - ۹۷۸
- وضعیت فهرست‌نویسی: فیپا ■ یادداشت: عنوان اصلی: G any K asparov on M y
- Great Predecessors. ■ یادداشت: نمایه ■ عنوان دیگر: تاریخ معاصر شطرنج جهان.
- موضوع: فهرمائی شطرنج جهان - تاریخ ■ موضوع: W orld Chess Cham pionship -
- H istory ■ موضوع: شطرنج -- تاریخ ■ موضوع: Chess - H istory ■ موضوع: شطرنج
- بازی‌ها ■ موضوع: Chess - Collections of Games ■ شناسه افزوده:
- محمداسماعیل، احسان، ۱۳۴۶ - ، مترجم ■ رده‌بندی کنگره: ۱۴۴۵ GV ■ رده‌بندی دیویی: ۷۹۴/۱ ■ شماره کتابشناسی ملی: ۸۴۶۰۱۷۳

گری کاسپاروف پیشینیان بزرگ من

تاریخ معاصر شطرنج جهان

جلد

I

اشتاینیتز

لا سکر

کاپابلانکا

آلخین

ترجمه:

احسان محمد اسماعیل

انتشارات شباهنگ

www.achmazstore.ir

a modern history of the early development of chess

GARRY KASPAROV ON MY GREAT PREDECESSORS PART I

Steinitz
Lasker
Capablanca
Alekhine

گری کاسپاروف
پیشینیان بزرگ من
تاریخ معاصر شطرنج جهان

www.achmazstore.ir

اشتاینیتز | لاسکر | کاپابلانکا | آلخین

ترجمه: احسان محمد اسماعیل

حروف‌نگاری مینا قربانی صفحه‌آرایی شهرام فرجی

نمونه‌خوانی پروانه هل عطایی

لیتوگرافی صدف چاپ نقش ایران صحافی گلستان

چاپ یکم ۱۴۰۰، شمارگان ۵۰۰ نسخه

شابک ۰-۲۶۴-۱۳۰-۶۰۰-۹۷۸

ISBN 978 - 600 - 130 - 264 - 0

همه حقوق چاپ، نشر و توزیع این اثر محفوظ است.

انتشارات شباهنگ

مرکز پخش خیابان انقلاب، خیابان شهدای ژاندارمری، پلاک ۶۰، تلفن ۶۶۹۶۴۲۳۵-۶

فروشگاه ۱ خیابان انقلاب، روبه‌روی دانشگاه تهران، پلاک ۱۱۹۴، تلفن ۶۶۴۹۱۰۹۸

فروشگاه ۲ خیابان انقلاب، خیابان فروردین، ساختمان ناشران، پلاک ۲۷۳، تلفن ۶۶۹۵۳۶۰۹-۱۰

تقدیم به همسر صبورم

که بی همراهی اش، پیمودن این راه میسر نمی شد.

www.achmazstore.ir

فهرست

پیشگفتار مترجم

۹

مقدمه

۱۱

۱۶۶	دفاع لاسکر	۱۹	۱ شطرنج پیش از اشتاینیتز
۱۷۰	مارشال خستگی ناپذیر	۲۲	اولین رویارویی بر سر تاج و تخت
۱۷۶	دکتر تاراش، شما کی هستید؟	۳۱	نابغه ترکیب
۱۹۲	آزمون اصول	۴۳	نابغه آمریکایی
۲۰۷	یک گردوی سخت		
۲۲۴	آکیبای کبیر	۵۹	۲ اولین قهرمان اشتاینیتز
۲۴۵	تسویه حساب در سن پترزبورگ	۵۹	کالابریایی جدید
۲۵۸	پایداری شطرنج	۶۶	حمام خون نمره چهار
		۷۰	تولد مکتب جدید
۲۶۹	۴ سومین قهرمان کاپابلانکا	۸۰	یک رویارویی تاریخی
۲۶۹	مورفی کوبایی	۸۹	چیگورین، اولین مدعی
۲۷۷	ماجرا در سن سباستین	۹۵	زیر خورشید هاوانا
۲۸۵	سفرها به جای رویارویی	۱۰۸	هیجان در اطراف کوه آلپ
۲۹۲	به زودی شماره یک	۱۲۹	شیر پیر
۳۰۶	ضد حمله مارشال		
۳۱۳	تاج گذاری در سرزمین مادری	۱۴۱	۳ دومین قهرمان لاسکر
۳۲۷	نیمزوویچ و فرانواورنگری (هیپرمدرنیسم)	۱۴۱	شطرنج یا ریاضیات؟
۳۴۳	پدیده رتی	۱۴۵	پادشاه رسمیت نیافته
۳۵۰	از لندن تا نیویورک	۱۵۲	تراژدی آمریکایی

www.achmazstore.ir

از سفر بیدق شود فرزین راد
وز سفر یابید یوسف صد مراد
مولوی

کتابی که در دست دارید آغاز یک سفر است، سفری در تاریخ شطرنج از خلال بازی‌های قهرمانان و بازیکنان بزرگ جهان. راهنمای این سفر کسی نیست جز گری کاسپاروف سیزدهمین قهرمان جهان که به‌خوبی هم راه را می‌شناسد و هم کاملاً مجهز است تا مسیرهای پیموده‌شده نادرست را نشان دهد. کاسپاروف از درون بازی‌های پیشینیان بزرگ خود، نقبی به تاریخ معاصر شطرنج می‌زند و ضمن آوردن بازی‌های برجسته هر قهرمان و تفسیر آن‌ها، علاوه بر آنکه انواع سبک‌های بازی شطرنج را نشان می‌دهد، سیر تحول و تکامل بازی را نیز به نمایش می‌گذارد. این دوره ۵ جلدی، اثری ماندگار از قهرمانی است که پس از سپری کردن دوران سروری خود بر جهان شطرنج، با این اثر میراث خویش را برای جهان شطرنج غنی‌تر ساخت. کاری است سترگ که مترجم امیدوار است تا پایان راه بتواند همگام این قهرمان و نویسنده بماند و سایر جلد‌های کتاب را نیز به خواننده فارسی‌زبان هدیه کند.

در این مسیر دشوار، هرچند هنوز در ابتدای راه هستیم، لازم است تا از آقای کاظم احمدزاده و کارکنان نشر شباهنگ سپاس ویژه‌ای داشته باشم که با حمایت‌های خویش موجب شدند کار به نتیجه برسد. ایدون باد که تا آخر راه نیز چنین باشد.

خوانندگان به روش‌های گوناگون می‌توانند از این کتاب بهره‌مند شوند. از آشنایی با قهرمانان دوران‌های متفاوت شطرنج معاصر تا لذت‌بردن از بازی‌های برجسته آنان، از دیدن سبک‌های گوناگون بازی، تا دنبال کردن پیشرفت تئوریک هر شاخه گشایشی، همه و همه در این کتاب هست. کتاب حاضر آن مثل هندی را به یاد می‌آورد که درباره شطرنج گفته بود: «همانند اقیانوسی است که پشه می‌تواند از آن بنوشد و فیل در آن آب‌تنی کند.» بنابراین دعوت می‌کنم تا خوانندگان عزیز در این سفر همراه شوند و لذت طی کردن مسیر را بچشند.

قهرمانان همچون نشانه‌ای از زمانه‌اشان

مدت زمان زیادی بود که می‌خواستم کتابی درباره تاریخ دوران نوین و مدرن شطرنج بنویسم. علاوه بر آن در نظر داشتم با دور شدن از دیدگاه سنتی، پیشرفت پیوسته شطرنج را از خلال بازی قهرمانان جهان نشان دهم. زیرا همین گروه نخبه از میان فوق ستارگان بودند (فقط ۱۴ نفر در طول ۱۱۷ سال) که بیشترین سهم مشارکت را در شطرنج داشتند؛ بالاترین عنوان را به دست آوردند، ناچار بودند بر بهترین‌ها غلبه کنند، نوآوری‌هایی را بیابند و رقیبان بسیار مستعد و با تجربه خود را غافلگیر سازند.

براساس افسانه‌های رسمی، نزدیک دو هزار سال پیش یک بازی آرام جنگی که بی‌شبهت به شطرنج امروز نبود در هند به وجود آمد و با تغییرات اندکی که از سر گذراند، سفر بی‌پایان و طولانی خود را به جنوب آسیای مرکزی، ایران و کشورهای عربی خاورمیانه آغاز کرد تا به شبه‌جزیره اسپانیا رسید. با وجود این، اروپائیان با گونه «هندی» ریشه شطرنج، تازه در اواخر قرن هفدهم بود که آشنا شدند و فقط یک چیز را با قاطعیت می‌توان بیان کرد: خاستگاه شطرنج مدرن در قرن پانزدهم و در کشورهای مدیترانه‌ای بوده است. از آن زمان این بازی یک اختراع ناب اروپایی بوده است، یک بازی روشنفکرانه و نمونه‌ای از پیکار براساس جنگ روانی.

بهترین استادان هر دوران با ارزش‌های جامعه‌ای که در آن زندگی و کار می‌کردند، پیوند نزدیکی داشتند. تمام تغییرات فرهنگی، سیاسی و ذهنی که در پس‌زمینه زندگی‌اشان روی می‌داد، بازتاب خود را در سبک و ایده‌های بازی ایشان جلوه‌گر می‌ساخت. به این ارتباط عمیق می‌شود پس از گذشت مدت زمانی پی برد. آیا منطقی نبود که شطرنج در عصر رنسانس و در خلال قرن‌های ۱۵ تا ۱۷، در اسپانیا، ایتالیا سریع‌ترین پیشرفت را داشت؟ آیا تصادفی است اولین استادی که تلاش کرد تئوری بازی پوزیسیونی را به وجود آورد در عصر روشنگری و فلسفه خردگرایی زندگی می‌کرد؟ فرانسوا - آندره فیلیدور کبیر (که اتفاقاً موسیقیدانی شناخته‌شده و دوست دیدرو هم بود). شعاری را که او در میانه قرن هجدهم بر زبان انداخت، به یاد دارید؛ «پیادگان روح شطرنج هستند!» آیا آن را در انقلاب کبیر فرانسه که به زودی فرا رسید، نشنیده‌ایم؟

یافته‌ها و در میانه اول قرن نوزدهم و براساس ارتباط عمیق با واقعیات ژئوپلیتیک، شطرنج صحنه نبرد میان بهترین بازیکنان انگلستان و فرانسه شد: مک‌دانیل - لابوردونه، استنتون - سن‌آمان... در نیمه همان قرن بارونکی فوق‌العاده سبک رمانتیک شطرنج، آدولف آندرسن سرآمد بازیکنان بود. سبک او حملات بی‌مروا به شاه بود همراه با قربانی‌هایی بی‌حد و حساب که مظهر پیروزی ذهن بر ماده به‌شمار می‌آمد (نمونه‌ای کامل از یک آلمانی فرهیخته که با اندیشه‌های هگل و شوپنهاور بیگانه نبود).

همچنین به یاد بیاوریم اوج‌گیری درخشان آبرنا بغه امریکایی، پال مورفی را، که ظرف مدت دو سال (۱۸۵۷-۱۸۵۹) هر دو دنیای نو و کهنه را فتح کرد. او ترکیب رعدآسایی از عمل‌گرایی، خوی تهاجمی و محاسبات دقیق را به دنیا نشان داد، کیفیت‌هایی که امریکا را قادر ساخت تا در نیمه دوم قرن نوزدهم رشد نیرومند و جهشی خویش را تحقق بخشد.

تورنمنت بین‌المللی لندن در ۱۸۸۳ توجه عموم را به‌خود جلب کرد: چه کسی در حقیقت نیرومندتر است. ویلهلم اشتاینیتز یا یوهان هرمان زوکر تورت؟ و در ۱۸۸۶ (یعنی پس از مرگ مورفی!) آنها در یک روبرویی رسمی و بر سر عنوان «قهرمان جهان» روبروی هم نشستند. این‌گونه بود که چنین عنوانی به‌وجود آمد؛ حاصل به‌رسمیت شناخته‌شدن نتیجه نبرد میان دو تن از نیرومندترین بازیکنان روی زمین از سوی عموم مردم. ما با نگاهی به چهارده قهرمان جهان مجدداً پیوند ناگسستنی میان شطرنج و محیط اجتماعی را مشاهده می‌کنیم.

www.achmazstore.ir

ویلهلم اشتاینیتز (قهرمان جهان ۱۸۸۶-۱۸۹۴)

سلطه اشتاینیتز بر جهان شطرنج در واقع از اوایل دهه ۱۸۷۰ بود. او یکی از پیروان پرشور روش علمی بود که باور داشت این روش می‌تواند کلیدی برای حل همه مسائل عرصه شطرنج به‌دست دهد. او اولین کسی بود که یک پوزیسیون را به عامل‌های تشکیل‌دهنده‌اش تقسیم و مهم‌ترین عامل آن را شناسایی کرد و اصول کلی استراتژی را توضیح داد. این کشفی بزرگ و نقطه عطفی در تاریخ شطرنج بود! اما اشتاینیتز غالباً در عمل، اهمیت تئوری بازی پوزیسیونی را که خود به‌وجود آورده بود، دست‌بالا می‌گرفت و بیش از اندازه به اصول انتزاعی بها می‌داد. خب او فرزند واقعی زمانه ماتریالیستی خویش بود، دوره‌ای که باوری خام مبنی بر قدرت مطلق علم رایج بود، باوری که اعتقاد داشت به‌زودی تمام فرایندهای جهان طبیعی به‌صورتی کامل و گریزناپذیر فهمیده خواهد شد.

امانوئل لاسکر (قهرمان جهان ۱۸۹۴-۱۹۲۱)

لاسکر اهل آلمان و دکتر در فلسفه و ریاضیات، اولین شخص و در زمانه خودش تنها بازیکنی بود که ارزش و اهمیت عوامل روانشناسی را درک کرد. همزمان در حالی که متخصص تاکتیک و استراتژیستی عالی بود، فهمید که گاهی اوقات هنر بهره‌برداری از ضعف رقیبان، بسی مهم‌تر از انجام دقیق‌ترین حرکت است. دانش عمیق از روانشناسی انسانی و درک ارزش نسبی استراتژی شطرنج به وی کمک کرد تا تقریباً

در همه رویدادهایی که در آن شرکت داشت، به پیروزی برسد و عنوان قهرمانی خود را برای مدت ۲۷ سال حفظ کند. یک رکورد مسلم! و در آن زمان چه کسانی بلندپایگان عرصه تفکر بودند؟ اینشتین و فرویدا همان طور که همه می گویند، من دیگر حرفی ندارم...

خوزه رائول کاپابلانکا (قهرمان جهان ۱۹۲۱-۱۹۲۷)

«ماشین شطرنج» عنوانی بود که نابغه کوبایی را به آن نام می خواندند به دلیل سبک بازی شفاف که داشت. او مورد علاقه جامعه، شخصی با رفتاری باوقار و مردی جهان دیده بود. کاپای کبیر حریفانش را ظاهراً با شیوه ای بدون تدارک قبلی اما با سهولت و ظرافتی چشمگیر مقهور خویش می کرد. همچنین واقعیت جذاب در این نکته بود که او پیروزی های درخشانش را ظاهراً بدون هرگونه کار تدارکاتی جدی در شطرنج به دست می آورد. اما یادتان باشد که اینک زمانه، دوره امید و خوش بینی بود، سال هایی که جهان صلح و آرامش پس از وحشت جنگ جهانی اول را مزه مزه می کرد. در همین دوران بود که صادرات جهانی ارزش های فرهنگی امریکایی آغاز شد، از ادبیات پرفروش بگیر تا محصولات هالیوود. داستان هایی که درباره قهرمانان موفق و لبخند درخشان شان بود و بدون استثنا با پایان خوش تمام می شدند تا زخم های جنگ گذشته را التیام بخشند. کاپا هم، مجلس آرای موفق و فرزند عزیز کرده سرنوشت، بازتابی درخشان از روح زمانه اش بود.

آلکساندر آلخین (قهرمان جهان ۱۹۲۷-۱۹۳۵ و ۱۹۳۷-۱۹۴۶)

برآمده از یک خانواده ممتاز ترنمنی و در همان سال اولین قهرمان روسیه شوروی! البته پیش از آن مصیبت بسیاری را در دوران سخت جنگ و انقلاب تجربه کرده بود. سپس مهاجرت به فرانسه، گر مدرک دکترای حقوق، نبرد بزرگ با کاپابلانکا، سال های سفر، پیروزی ها و شکست ها، جنگ جهانی مسابقه در اروپای اشغال شده، اتمام همکاری با نازی ها و تهدید خلع مقام پیش آمد... سبک آلخین تجلی از پرخاشگری روانشناختی، کار تدارکاتی فوق العاده، انرژی انفجاری در پشت میز و تلاشی جنون آسا تمام کردن کار حریف بود، همراه با تخیل ترکیبی سرشاری که وی داشت. همه این ها شگفت آوری به جنگ های ویرانگری داشت که در نیمه اول قرن بیستم، اروپا را پریشان کرده بود. حیات آلخین نزدیک به پایان بود که تقریباً سوسویی دوباره زد: قهرمان جدید شوروی، باتونیک، رسمی وی را برای رویارویی بر سر تاج قهرمانی جهان به مبارزه طلبید. اما با مرگ نابهنگام شاه، شکست باقی ماند.

ماکس اووه (قهرمان جهان ۱۹۳۵-۱۹۳۷)

نشانه ای از دوران انقلاب علمی و فناوری و آغاز عصر انرژی اتمی و کامپیوتر. یکی رواج دهندگان پرشور مکتب اشتاینیتز، یک عملگرا که هر آنچه را در شطرنج منتشر شده بود

بود. هیوجان دکتر ریاضیات و متخصص برجسته‌ای در الکترونیک بود؛ زمانی هم رئیس کمیسیون یورواتم دربار برنامه‌نویسی شطرنج بود. او اولین شاه شطرنج بود که رئیس فیده شد (۱۹۷۰)، کسی که فکر می‌کرد «تنها یک شطرنج‌باز که قهرمان جهان شده است می‌تواند اهمیت قوانین دقیق و قاطع را در هدایت رقابت‌های قهرمانی جهان درک کند.» و در این راه بی‌تأثیر از اندیشه‌های باتونیک نبود.

میخائیل باتونیک (قهرمان جهان ۱۹۴۸-۱۹۵۷ و ۱۹۵۸-۱۹۶۰ و ۱۹۶۱-۱۹۶۳)

از دوران جوانی کمونیستی وفادار بود. سبک خشک و بی‌رحمانه پدر مکتب شطرنج شوروی که بر پایه تدارک عمیق گشایشی و روانشناختی بنا شده بود، نشانه‌ای از قدرت رژیم استالین نبود؟ باتونیک برای بازی کردن در بالاترین سطح، شطرنج را بسیار جدی، علمی و حرفه‌ای مطالعه کرد. او در سال‌های آغازین جنگ سرد قهرمان جهان بود. سال‌هایی که ورزش وارد عرصه سیاست جهانی و تبدیل به ابزاری برای نبرد ایدئولوژیک میان شرق و غرب شد. اما ورزش حرفه‌ای هنوز در آغاز راه بود و توجه علم هم به ماجرهای اتمی و فضاوردی و کامپیوتر جلب شده بود. باید یادآوری کنم که باتونیک دکترای فناوری داشت و یکی از پیشگامان برنامه‌نویسی شطرنج بود.

واسیلی اسمیلوف (قهرمان جهان ۱۹۵۷-۱۹۵۸)

بدون تردید نشانه‌ای از ذوق شدن و دوران آزادی نسبی. مرگ استالین، کنگره بیستم حزب کمونیست، آغاز اعاده حیثیت از قربانیان سرکوب، جشنواره جهانی جوانان در مسکو... مردی بر تخت سلطنت شطرنج نشست که مهربان و باهوش بود و صدای باریتونی زیبا داشت، که رؤیای داشتن حرفه خوانندگی را می‌پروراند. او کمونیست نبود و دین‌داری عمیقش گویای پیش‌بینی نزدیک بودن احیای مجدد کلیسای ارتدوکس بود. در مجموع و در مقام مقایسه، سبک اسمیلوف بسی ملایم‌تر و سبک‌بال‌تر از هجوم تانک‌گونه باتونیک بود. این دو غول سه رویارویی را در برابر یکدیگر بازی کردند! افسوس، اسمیلوف که آشکارا در آن موقع نیرومندترین بازیکن جهان بود، نتوانست قهرمانی را برای مدت طولانی نگه‌دارد؛ دوران قدیم سر تسلیم‌شدن نداشت.

میخائیل تال (قهرمان جهان ۱۹۶۰-۱۹۶۱)

هرچند دوران تصدی قهرمانی جهان وی رکورد کوتاه‌ترین زمان را در میان دیگران دارد، با وجود این و بدون شک، تال یکی از درخشان‌ترین ستارگان تاریخ شطرنج باقی خواهد ماند. سبک دوست‌داشتنی و مخاطره‌آمیز وی همراه با ترکیب‌ها و قربانی‌های حیرت‌آور، جوانی او، خوش‌بینی و شوخ‌طبعی مهارناپذیرش همه بازتابی از امیدهای جامعه شوروی بود که از پس سیاهی استالینیسم به زحمت از خواب بیدار شده بودند و مشتاقانه جرعه‌ای از آزادی فضای باز شده خروشچف را نفس می‌کشیدند. تال در ۱۹۶۰ قهرمان شد، اما بازی درخشان وی از اوایل ۱۹۵۶ نظر عموم را به‌خود جلب کرده بود. پیروزی وی

بو باتونیک، موفقیت یک شاعر بی قرار در برابر تکستینی خشک و مادی گرا بود (در ۱۹۵۱ برونتساین به این هدف نزدیک شد، اما زمان مناسب هنوز فرا نرسیده بود). اما در مسابقه برگشت که سال بعد برگزار شد، جوان احساساتی هیچ بخت موفقیتی در برابر «محافظ نظام شوروی» نداشت. برحسب اتفاق در همان ۱۹۶۱ بود که نخستین علائم پایان فضای باز آشکار شد. حامیان افراطی سیستم موفق شدند...

نیگران پتروسیان (قهرمان جهان ۱۹۶۳-۱۹۶۹)

فرزند آرمانی زمانه خویش که جانشین باتونیک شد، دوران «اوایل برژنف» بود، زمانی که منافذ را به روشی منظم می بستند. اقدامات علیه برودسکی، محاکمه سیناویسکی و دانیل، یورش به چکسلواکی، خفقان کامل آزادی بیان... اعتقاد به آموزه های آرمانی کمونیستی و جایگاهی که نزد دنباله روان آن مکتب داشتند، کم حرفی، احتیاط و رازپوشی. و برای پتروسیان با دوران کودکی سخت، احتیاطی سنجیده و استعداد طبیعی فراوان، اینها کیفیاتی بودند که به نحو احسن وجود داشت.

بوریس اسپاسکی (قهرمان جهان ۱۹۶۹-۱۹۷۲)

به نوعی زیگولوی شوروی، استاد حملات تماشایی و یک هنرپیشه طبیعی در صحنه شطرنج. همچنان استعدادی بزرگ اما همزمان شخصیتی جسور و مستقل که با نظرات نیش دار اما منصفانه اش شناخته می شد. در مقایسه با سایر چهره های مشهور، او هیچگاه به قدرت وابسته نبود و سعی نمی کرد تا کوچک ترین چیزی از دست برون کشد و هرگز نقش تکمیل کننده را برای سرمایه سیاسی پشت نامش بهرمای ببرد. این رفتار مخالف اسپاسکی همچون شماری از شخصیت های برجسته دانش و فرهنگ، بازتابی از رشد مخالفت نسل بعد از استالین بود، نسلی از مردم شوروی که زوال رژیم را نشان می دادند. موج نویی از مهاجرت آغاز شد... در ۱۹۷۶ اسپاسکی هم به سوی آزادی گریخت، با یک خانم فرانسوی ازدواج کرد و به حومه پاریس رسید. اما فقط پس از مسابقه لینارس ۱۹۸۳ بود که از مقرری کمیته ورزش شوروی و پرچم سرخ محروم شد، جایی که قهرمان اسبق جهان مقام اول را کسب کرد و بالاتر از کارپوف قهرمان وقت جهان ایستاد.

رابرت جیمز فیشر (قهرمان جهان ۱۹۷۲-۱۹۷۵)

ناآرام ترین و پیچیده ترین قهرمان. با رسیدن به موفقیت هایی بی نظیر تبدیل به اسطوره ای زنده شد. سر پرانرژی فیشر همچون «قاتلی در پشت میز شطرنج» بود؛ اراده ای هولناک، فشاری بی امان و نابود کردن چیزی در سر راهش... نابغه یگانه، مکتب شطرنج با ابهت شوروی را به مبارزه طلبید و با شاد کردن ج غرب، پیروز شد. او قاطعانه و به نحوی انعطاف ناپذیر خواستار بهبود شرایط بازی و کسب احترام شطرنج و شطرنج باز بود. فیشر عملاً همه جنبه های این بازی کهن را نوآوار کرد و به خوبی می توان شطرنج را به فعالیتی حرفه ای تبدیل کند، اما به خاطر ویژگی های آشکار شخصیتی اش و فرد

فوق‌العاده‌ای که داشت. دست آخر انزوا را برگزید و از فرایند روبه‌جلوی گسترش شطرنج شانه خالی کرد. انیسوی، چون فقط فیشتر بود که می‌توانست این پروژه را به سطح اساساً متفاوتی برساند. فیشتر معاصر استثنایی مثل‌ها، هیپی‌ها و جنبش دسته‌جمعی دانشجویان که خواستار آزادی فردی بیشتر بودند...

آنا تولی کاریف (قهرمان جهان ۱۹۷۵-۱۹۸۵)

غریب، بقای نیرومند کاریف ضرب‌در استعداد منحصر به فرد شطرنجی‌اش، موجب خلق آمیزه فوق محکمی از سبک روانشناختی لاسکر، اصلاح‌شده با تکنیک بی‌نقص ماشینی کاپابلانکا شد. مورد علاقه برژنف و ستاره‌ای بارز از «رکود» دهه آخر عمر رژیم بود. موقعی که اتحاد شوروی به افغانستان حمله‌ور شد و مقامات حزب که پشت پرده ایدئولوژی پوسیده پنهان شده بودند، هر کاری می‌کردند تا به ثروت‌اندوزی شخصی خود برسند. دقیقاً در همین دوران بود که فدراسیون جهانی شطرنج (فیده) تبدیل به ارگان کشورهای سوسیالیستی و جهان سوم شده بود و در حقیقت توسط اتحاد شوروی و قهرمان جهانش آنا تولی کاریف هدایت می‌شد. فساد، رکود، بدبینی و سازش‌کاری ویژگی‌های شناخته‌شده و واقعیت نظام شوروی از بدو طلوع دوران کمونیسم بود. اما دنیای غرب ایده همزیستی مسالمت‌آمیز دو نظام را پذیرفته بود و برای مدتی طولانی همچنان آماده زیست با استانداردهای دوگانه بود. دو رویارویی بر سر تاج قهرمانی میان کاریف و کورچنوی (۱۹۷۸ و ۱۹۸۱) تصویری عالی از آن دوران است. کورچنوی که شهروند غرب و از حمایت دنیای آزاد برخوردار شده بود، نتوانست در برابر قدرت بی‌رحم ماشین شوروی تاب بیاورد.

www.achmazstore.ir

گری کاسپاروف (قهرمان جهان ۱۹۸۵-۲۰۰۰)

من سبک شخصی خودم را یک همزیستی میان سبک‌های آلخین، تال و فیشتر می‌دانم. در سال تاریخی ۱۹۸۵ بود که قهرمان شدم. اولین سال پروستریکای گورباچف که منجر به تجزیه اتحاد شوروی و تغییراتی اساسی در نقشه جهان شد. طوفان تغییرات کره زمین را درنوردید و باعث زیرورو شدن زندگی میلیون‌ها نفر از مردمان شد. در شطرنج نیز نظم کهنه جان به‌در نبرد. پس از شماری تلاش‌های بیهوده برای بازآفرینی گذشته (سه رویارویی آتی با کاریف!) و با وجود آن، مسیری تازه با هدف تبدیل شطرنج به یکی از نمونه‌های کامل ورزش حرفه‌ای گشوده شد. اما هنوز تغییرات زیادی چه در شطرنج و چه در جهان یکپارچه بیرون، درپیش بود.

ولادیمیر کرامنیک (قهرمان جهان ۲۰۰۰-۲۰۰۲)

در مرز میان قرن بیستم و بیست‌ویکم و در روسیه و همچنین غرب، دوران ملاحظات عملی بازار و سؤالاتی از این دست بود که «ارزش شرکت شما چقدر است؟» یا «سهام شما چقدر می‌ارزد؟» و شخصی وارد شطرنج شد که تجسم‌بخش این ویژگی‌ها در سبک بازی و زندگی‌اش بود، سطح استعداد قهرمان‌مانند وی از اوایل دهه ۹۰ آشکار شده بود، هنگامی که من اصرار داشتم والودیا وارد تیم المپیاد روسیه شود، اما

GARRY KASPAROV ON MY GREAT PREDECESSORS

مبارزه بر سر قهرمانی شطرنج جهان بیانگر نبردهای سهمگین پُرشمارى بوده است که نه تنها شیفتگان شطرنج، بلکه توجه گسترده عموم مردم را نیز به خود جلب کرده است. صفحه شطرنج میدان مبارزه فکر و اندیشه است و قهرمانان جهان حریفان سرسخت یکدیگر در این آوردگاه هستند.

کاسپاروف از درون بازی‌های پیشینیان بزرگ خود نقبی به تاریخ معاصر شطرنج می‌زند و با آوردن بازی‌های برجسته قهرمانان و تفسیر آن‌ها، افزون بر آن که سبک‌های بازی شطرنج را نشان می‌دهد، سیر تکاملی بازی را نیز به نمایش می‌گذارد.

این دوره ۵ جلدی اثری ماندگار از قهرمانی است که پس از سپری کردن دوران سروری خود بر جهان شطرنج، میراث خویش را برای جهان شطرنج پربارتر ساخته است.

نخستین جلد از این مجموعه گرانبها و شگفت‌انگیز دربردارنده بازی قهرمانان جهان ویلهلم اشتاینیتز (۱۸۸۶ - ۱۸۹۴)، امانوئل لاسکر (۱۸۹۴ - ۱۹۲۱)، خوزه رائول کاپابلانکا (۱۹۲۱ - ۱۹۲۷) و الکساندر آلخین (۱۹۳۵ - ۱۹۳۷، ۱۹۳۷ - ۱۹۴۶) است.

خوانندگان با خاستگاه‌های گوناگون می‌توانند از این کتاب بهره‌مند شوند. از آشنایی با قهرمانان دوران‌های شطرنج معاصر تا لذت بردن از بازی‌های برجسته آنان، از دیدن سبک‌های گوناگون بازی تا دنبال کردن پیشرفت تئوریک هر شاخه گشایشی، همه و همه در این کتاب هست.

انتشارات شباهنگ

www.shabahangbook.com

ISBN 978-600-130-264-0

9 786001 302640

برای مشاهده قیمت به روز این کتاب به سایت
achmazstore.ir مراجعه نمایید.

shabahangbook.com

shabahang_pub

shabahang_books

info@shabahangbook.com